

ПОЉОПРИВРЕДНА САВЕТОДАВНА И
СТРУЧНА СЛУЖБА ВАЉЕВО

Бирчанинова 128 А, 014/3519-390, 3519-391
e-mail: pssvaljevo@open.telekom.rs

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде
Сектор за рурални развој
www.psss.rs

АКТУЕЛНИ САВЕТИ ИЗ ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПРОИЗВОДЊЕ ЗА МЕСЕЦ ФЕБРУАР

Билтен бр. 2

НЕГА КРАВА – дипл. инг Славица Петровић
АЛАТ ЗА РЕЗИДБУ - дипл. инг. Јован Милинковић
РОГАЧ ШЉИВЕ И ЗАШТИТА ЗАСАДА ШЉИВЕ У ФЕНОФАЗИ „БУБРЕЊЕ
ПУПОЉАКА“ – дипл. инг. Весна Јанковић

Ваљево, 21.02.2013. година

Тираж:
350 примерака

НЕГА КРАВА

Нега коже и длаке

Кожа и длака свих животиња покрива њихово тело и зато се на њима испољавају и лако запажају промене у њиховом здравственом стању. Она им штити организам од разних штетних утицаја. Кроз кожу се излучују из организма разни производи при измени материја, као што су зној и лој. Ове излучене материје мешају се са протеином и прљавштином да би се под утицајем топлоте и влаге распадале и затварале ситне отворе на кожи чиме се отежава дисање и изазива свраб. Прљавија кожа је истовремено и повољан терен за развој ваши, крпеља и разних микроорганизама који могу продрети у крв и изазвати обољења.

Стање коже је подложно утицају исхране и начина држања, али зависи и од општег здравственог стања животиња. Мека и покретљива кожа која се лако набира је одраз здравља грла. Сува и груба кожа, као и накомтрешена длака, без сјаја, указује на поремећено здравствено стање.

За одржавање доброг здравља крава, пре свега оних које се држе у стаји потребно је редовно неговати кожу, чистити је, тимарити, што ће се позитивно одразити на производњу млека. Чишћењем се убрзава циркулација и редовно уклања прљавштина са коже.

Нега папака

Само здраве краве, правилно храњене и неговане могу испољити свој генетски потенцијал, здравље, а тиме и производњу млека. Добру сточари, искусни произвођачи имају искуства, а и основно знање о анатомској грађи костију ногу и папака и уочавају да целокупну масу тела животиње носи папчана кост. Она ке завршетак комплетног скелета и окружена је чауром рожнате материје. Та ржина папака полако расте, отприлике 5 мм месечно, што за годину дана износи 6 до 7 цм, што зависи од исхране, стеоности и спољашне средине. Код крава које бораве на пашњаку, где су у сталном покрету, папци се развијају нормално, јер је и трошење рожине у границама њеног ратса. како се данас у већини газдинстава прешло са пашњачког држања на стајско, кретање крава је јако ограничено (или се годинама не крећу уопште) тако да је раст рожнате материје далеко већи него што се троши. То изазива прерастање, а затим и деформисање да би на крају дошло и до разних врста обољења папака. Уопште деформације, а касније и озбиљне болести папака проузрокују велике економске губитке у говедарској производњи, а посебно:

- смањење производње млека и до 20 %;
- спорији прираст у тову;

- смањење плодности;
- повећане трошкове лечења.

Као последица великог бола због деформисаних и оболелих папака такво грло дуже лежи, губи апетит, слабије конзумира храну што се одражава на губитак телесне масе и спорији прираст. Највећи економски губици настали као последица обољења папака одражавају се у смањеној продукцији млека која опада и до 20 %. Умањена плодност је редовна последица обољења ногу и папака, слабљења општег стања и лоше кондиције што такође значајно повећава трошкове лечења и осемењавања.

Како је увек боље спречити, а не лечити важно је сачувати и спречити обољење папака, а то се може постићи држањем и негом грла на пашњацима или испустима, хигијеном стаје, а посебно лежишта, хигијену папака, обрезивање папака (некад и два пута годишње). Правовременим обрезивањем папака одржава се њихов облик и величина, а самим тим се грлу омогућава да се сигурно и нормално креће, боље боље конзумира храну, има већу производњу и дужи животни век.

Да би се успешно спровела корекција, тј. обрезали папци, потребно је да тај захват ради обучена особа уз одговарајући алат и добру и безболну припрему грла.

дипл. инг. Славица Петровић

АЛАТ ЗА РЕЗИДБУ

Правилно, брзо и квалитетно извођење резидбе захтева да резач поседује одговарајући алат за резање.

Избор и набавку алата треба извести тек после консултације са стручним људима, довољно искусним на пословима резидбе, јер је њихова препорука испробана у пракси.

Добар резач који у сезони резидбе направи неколико стотина радних сати мора користити професионални алат за резање.

Овај алат је доста скупљи од аматерског, али само он може да задовољи потребе резача и да пружи квалитетну резидбу.

Алат за резање састоји се од: више типова воћарских маказа, великих маказа за одсецање дебљих грана, воћарски тестерица, маказа на потез и пратећег прибора који садржи различите брусеве за оштрење, чишћење и подмазивање алата.

Препорука стручних сарадника за воћарство је да се набавка алата врши преко овлашћених увозника и дистрибутера алата у специјализованим продавницама од следећих светских познатих произвођача: Фелко, Кукер, Ромулус, Кунде, Сандвик, Униор и других мање познатих произвођач.

Професионални воћарски алат израђен је од нерђајућег челика, високог квалитета, који се скоро тупи, а трпи висока оптерећења и уз правилно оштрење може да се користи дужи низ година.

Алат је тако обликован и конструисан да максимално штити резача од повреда и преношења силе са алата на руке резача.

Важно је да се напоменути да се алат мора редовно чистити и дезинфиковати, после сваког радног дана и орезаног засада, јер се у нови засад увек улази са чистим алатом.

На крају сезоне резања алат се детаљно чисти, подмазује, оштри и одлаже у своје кутије. а челични делови се благо науље и умотају у суву памучну тканину и склоне у ормар, ван домашају сунца и деце.

Дипл. инг. Јован Милинковић

РОГАЧ ШЉИВЕ И ЗАШТИТА ЗАСАДА ШЉИВЕ У ФЕНОФАЗИ, БУБРЕЊЕ ПУПОЉАКА

Рогач шљиве је једна од значајних болести шљиве која у годинама повољним за развој ове болести у време земања плодова (прохладна и кишовита пролећа) може да направи знатне штете засадима , чак и до 50%.Проузроковач овог обољења је гљива – *Taphrina pruni*.

Гљива презимаљава на кори стабла или испод љуспи пупољака а може и у виду мицелије у границама.

Заразе се врши спорама ,плодови се заражавају после земања.

На подручју Колубарског округа у годинама повољним за развој штете могу бити значајне уколико се засади шљиве не штите,уобичајно се болест скоро сваке године региструје спорадично у малом интензитету напада.

Симптоми од ове болести се јављају на плодовима.Заражени плодови расту брже од здравих,деформисани су ,постају издужени,искривљени,,бледо-зеленкасте боје,сунђерасте структуре,коштица се не образује или постаје закржљала.Заражени плодови опадају.

Заштита засада шљиве од ове болести је превентивна и обавља се у време мировања засада или у фази „ бубрења пупољака„. Од препарата се користе препарати на бази активне материје бабра.

Заштита засада шљиве у фенофази „ бубрење пупољака„ је веома значајна. Овим третманом се у засаду сузбијају презимљавајући облици патогена (проузроковачи биљних болести) и штеточина (зимска јаја инсеката и гриња). Од препарата се користе минерална уља : Плаво уље ,Црвено уље или Галмин, Огриол уз обавезан додатак бакарних препарата.

Третман у фенофази „ бубрење пупољака „ се врши када су стабла воћака сува на температури изнад 0 степени С (оптимално око 7 С) како би се избегла опасност од измрзавања.

Приликом третирања стабла морају бити добро „окупана„. У току извођења третмана обавезно је поштовати упутство за примену горе наведених препарата ,користити исправну механизацију у току рада и радити третман по мирном времену без ветра.

На третираним површинама најмање 28 дана од дана примене не дозволити приступ домаћим животињама ,обавезно је користити исправну механизацију у току рада и поштовати водозащитне зоне.

Приликом извођења радова у засаду (током манипулације) обавезно је ношење рукавица у прва три дана после третирања.

Каренца за препарате који се примењују у фенофази „ бубрење пупољака„ је ограничена временом примене.

Заштиту засада у фенофази „бубрење пупољака„ значајно је урадити не само у засаду шљиве, него и у другим воћни засадима коштничавог воћа ,јабучастог, засадима малине и купине јер овим превентивним третманом смањујемо потенцијал развоја многих штетних организама и олакшавамо заштиту током вегетационог периода.

Дип.линг. Весна Јанковић